

LA QUOTIDIANA

FMR Fundaziun Medias Rumantschas, Via da Masans 2, 7000 Cuira, 081 544 89 11, redacziun@fmr.ch

Augusto Giacometti «Contemplazione»

La nova exposizion dal Museum d'art dal Grischun a Cuira è deditgada a l'artist Augusto Giacometti. Pagina 2

La pendiculara Pardi-Signina

La vischnanca Ilanz/Glion vegg proximamain tractar, tge che duai capitar cun la pendiculara. Pagina 3

— FMR FUNDAZIUN
MEDIAS RUMANTSCHAS
südostschweiz

ENGIADINA

La müstaila – ün vaschin sulvadi

Il proget Vaschins sulvadis va daspö l'on 2019 eir in Engiadina e la Val Müstair in tschercha da bes-chas sulvadias. Cumanzà vaiva quel illa cità da Turich cul nom «StadtWildTiere» e cul böt da render visibel las bes-chas i'l territori abità. Daspö l'on 2016 daja quel proget eir per regiuns ruralas. Pro Vaschins sulvadis as pon tuots partecipar rapportar ün'observaziun d'una bes-cha sulvadia sün una plattaufoma da web. Implü sta minch'on suot l'insaina d'una sort da bes-chas e'l partecipants e las partecipantas van insemel a perscrutar quella. Uschè es i Vaschins sulvadis l'on passà i in tschercha da müstailas. In gövgia passada es gnü preschentà a Zernez il proget sco tal sco eir resultas dals ultims ons. (fmr/cam)

Pagina 7

SURSELVA

«La Péra ei dapli che ir cun skis»

Sur Tomasz Piotr Drwal ha benediu il niev runal.

FOTO LUISA CADONAU

La sonda targada ei il runal La Péra veginus inauguraus. Dus onns han ils amits e las amitgas dil runal stuiu spigar sin la fiesta che ha perquei survengiu il tetel «50+2». Era uonn han la plievgia e las temperaturas migeivlas periclitau las festivitads. Ei ha actualmein memia pauc neiv per saver ir cun skis a Campliun/Trun, ils organisaturs e las organisaturs levan denton buca stuschar la fiesta d'inaugurazion aunc inaga per in onn. Els han decidiu da festivar lur runal cun in program reduciu. «Il runal La Péra ei dapli che mo ir cun skis», constescha la presidenta dil cusseg d'administraziun, Nora Zürcher, en siu plaid festiv. Ed aschia han ils da Trun festivau da cumpignia lur niev runal La Péra ch'e dapi il december 2021 en funcziun. (fmr/lu)

Pagina 4

GRISCHUN CENTRAL

Collecziuno 2000 pleds surmirans

Marie-Christine e Jacques Schindler abiteschan aint igl martgea da Turitg e possedan ena abitaziun a Lantsch, els èn sagondimorants. Chegl n'e per se navot extraordinari. Dantant – si va digl onn 2020 amprenda igl pér tgi vo igls proxims onns an pensiun rumantsch, pi concret: els amprendan surmiran. La raschung è tg'els vottan esser uscheia pi manevol agls indigens ed amprender a canoscher la cultura da Surmeir. Sper en curs online tg'ò li dus gedas agl meis ligjan els mintg'enda La Pagina da Surmeir. La gasetta jannila regiunala è per els dapse tgi angel simpla lectura ed infurmaziun davart la regiun: la gasetta è lour funtanga per pleds digl mintgade tg'els registreschan an atgnas cartotecas. «Ena collecziun da 2000 pleds», ò Jacques Schindler gio registro. La collecziun nomma el «Pleds Pagina da Surmeir». (fmr/sab)

Pagina 8

10005
Servetsch d'abunents e da
distribuziun: tel. 0844 226 226
mail: abo@somedia.ch

Narramenta per las streglias da Glion

La sonda suentermiezdi, ils 27 da schaner, ei la narramenta sentupada a Glion al til da tscheiver. Differentas gruppaziuns han zambergiau cun gronda premura costums, decorau cars ed ein da bellez'aura serendi tras il marcau da Glion – sco per exemplil «Giavels da Glion» (mira fotografia). Accompignai da differentas musicas da tscheiver dalla Surselva han els procurau per bia plascher tier grond e pign. (fmr/lu)

Pagina 5

«Ainten mia vigliadetna ins stò repeter savens anfignen tg'igl è arcuno.»

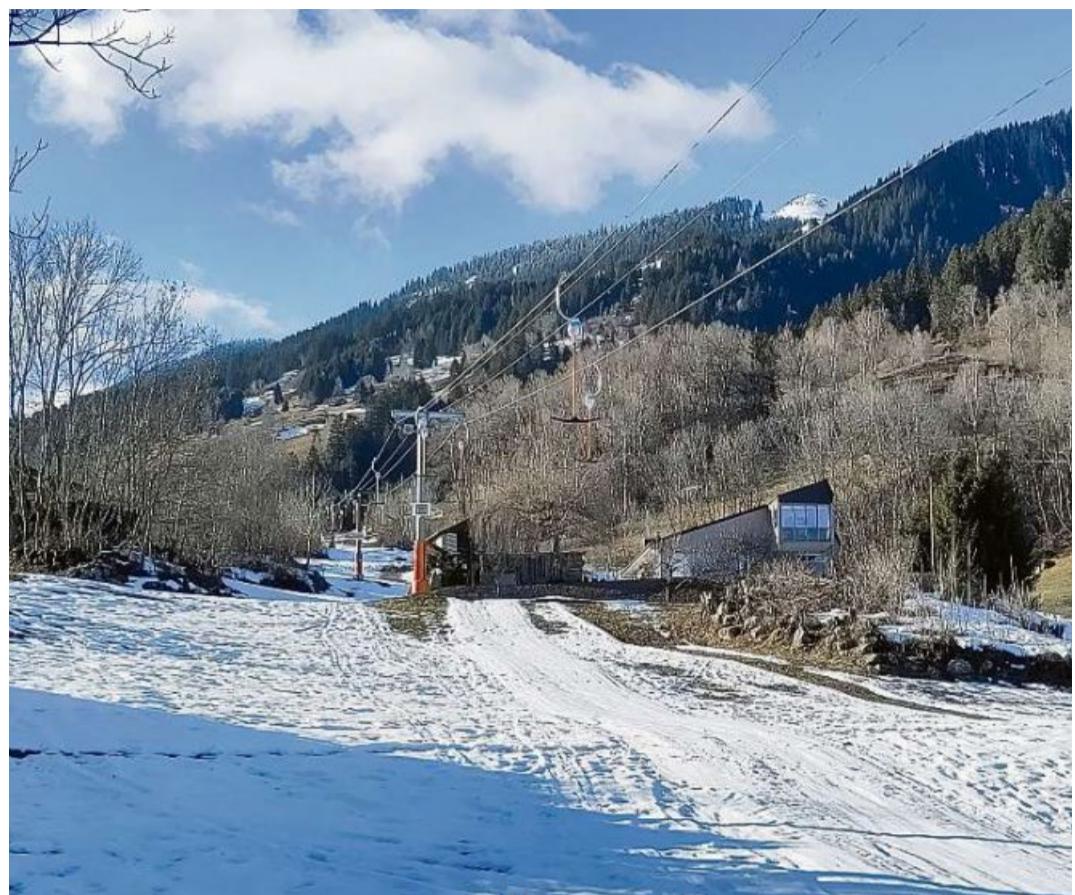
Ma quai n'impedescha Jacques Schindler (63) betg d'emprender ensem en sia dunna surmiran. – Pagina 8

FOTO LUISA CADONAU

Ils amitgs e las amitgas dil runal La Péra ein sentupai a Campliun/Trun per festivar l'inauguraziun.

Il niev runal La Péra ei vegnius inauguraus la sonda vargada cun ina fiesta a Campliun/Trun.

Inauguraziun dil «project da cor»

Il giubileum «50+2» onns e l'inauguraziun dil niev runal La Péra ein vegni festivai la sonda vargada a Campliun/Trun. Malgrad la munconza da neiv han las amitgas ed ils amitgs dil runal La Péra buca tralaschau da far fiesta.

LUISA CADONAU/FMR

Finalmein ei il «project da cor» – il runal La Péra Trun – vegnius inauguraus. La sonda vargada, ils 27 da schaner 2024, han las responsablas ed ils responsabels envidau al giubileum da «50+2 onns» ed all'inauguraziun dil niev runal La Péra. Las festivitads han stiuu vegnir stuscha das duas gadas – inaga muort las restricziuns en connex cun la pandemia e tschei onn pervia la munconza da neiv.

Era uonn han ils responsabels e las responsablas stiuu esser flexibels/las cun planisar la fiesta. La plievgia e las temperaturas migeivlas han schau sparir la neiv taluisa ch'igl ei buca stau pusseivel dad ir cun skis la sonda vargada. Era igl ir cun skis da notg ei curdaus, en il ver senn dil plaid, ell'aua. Tuttina han ils organisaturs e las organisaturs decidiu da festivar lur niev runal La Péra.

400 uras, 1000 mails

«La sesiun 2019/20 ha il runal giu problems cul cor – cun la pilotazion», arva il vicepresident dil runal La Péra, Bruno Pfister, siu plaid. Suenter in'evaluaziun ei

«Jeu hai plascher ch'els ein vegni da mantegner il runal La Péra e ch'el ei era egl avegnir cheu pils affons pigns.»

Clemens Pfister, Schlans

stau evident ch'ina sanaziun ei necessaria. Il runal ch'ei vegnius baghegiaus ils onns 1970/71 ei vegnius sanaus la davos ga igl onn 1992.

Cunquei che la tocca da reserva era buca pli da survegnir, ha il cusseg d'administratzion decidiu da remplazzar il vegli runal. Il matg 2021 ei il runal vegli vegnius dismess enteifer dus dis. «Quei ha mussau tgei ch'in project da cor po muenter», schia Bruno Pfister. Entschattata october 2021 ha ei dau las empremas lavurs per metter sidretg ils novs elements e gia in meins pli tard ha il runal niev fatg sias empremas rondas. Suenter l'inspecziun ha il cantun dau glisch verda e dapi ils 17 da december 2021 ei il niev runal La Péra en funcziun, sche las cundiziuns da neiv lubeschan.

Quella sanaziun ha custau entuorn 480 000 francs. Quels daners han oravontut ils amitgs e las amitgas dil runal mess a disposiziun. «In na ha ei mai dau», di Bruno Pfister ed engrazia als presents ed allas presentas per il grond sustegn. 23 personas han segida voluntarmein duront la sanaziun. Tgei che quei monta resumescha Bruno Pfister cun ina pintga

«Sper la pusseiv-ladad dad ir cun skis eis ei era in liug da sentupar.»

Simona Cathomas, Sumvitg,
e Carmen Bearth, Rabius

statistica persunala: «Jeu hai luvrau 400 uras e scret 1000 mails dall'evaluaziun tochen tier l'inspecziun.»

La fiesta da «50+2»

Muort munconza da neiv eis ei buca stau pusseivel dad ir cun skis la sonda vargada. Denton aunc inaga spitar in onn levan ils organisaturs e las organisaturs buc ed els han decidiu da far la fiesta cun in program reduciu.

Suenter la benedicziun dil plevon sur Tomasz Piotr Drwal ha igl anterier president della Runal Péra SA, Hans Decurtins, inauguraus il runal niev. El ei oz cus-sadent ella Casa s. Martin e mira savens vi sch'il runal ei en funcziun: «Jeu hai spitagau vess da saver vegnir cheu e veser il niev runal», rauenta Hans Decurtins en in discours cun la FMR.

Suenter l'inauguraziun ha ei dau plaid festivs dalla presidente dil cusseg d'administratzion Nora Zürcher e dil vice-president Bruno Pfister. E lu ein las presentas ed ils presents dislocuai el «Refugi» – l'ustria al pei dil runal – per guder igl apero e da celebrar da cumpignia lur runal La Péra.

Il vicepresident Bruno Pfister e la presidente Nora Zürcher han finalmein saviu inaugurar il niev runal La Péra.

Enstagl ch'ils affons han saviu ir cun skis han dus clowns divertiu els cun borlas grondas.

FOTOS LUISA CADONAU